

ÄDELLÖVPRISTAGARE 2007

Ekfrämjandets rikspris 2007 till Martin Werner

Motivering

Martin Werner har i år tilldelats Ekfrämjandets rikspris med följande motivering:

Martin har under hela sin yrkesverksamma tid arbetat med lövfrågor på bred front: från urval av plusträd och förädling, via skötsel, virkesfrågor och skogens mer värden, till logistiska och tekniska frågor. Få personer i skogsbruket kan uppvisa den kunskap och bredd inom ett ämnesområde som Martin. Det är givet att Martins idoga och uthålliga arbete satt sina spår i dagens lövskogsbruk. Följande axplock visar en del av den betydelse Martins arbeten haft.

Det började redan på den tiden då Martin var verksam hos Skogssällskapet i Göteborg i slutet av 60-talet. En av Martins många uppgifter var att planera skogsbruket i ett tätortsnära läge med hänsyn till bl.a. rekreativlivet, något som numera är vanligt, men som då var en ny företeelse. Och lövträden hade sin givna plats i detta sammanhang.

Martin flyttade ganska snart tillbaka till Skåne och påbörjade sin långa och välkända gärning som Skogsförbättrings stationschef på Ekebo 1971. En av Martins första insatser var att medverka till etableringen av den första björkfröplantagen, Asarum. Namnet har sen dess blivit ett begrepp för bra och snabbväxande björk och har sedermera utvecklats vidare till dagens Ekebo4 plantage. Det märkliga i sammanhanget är att denna plantage anlades 1972, i tider då en bra björk ansågs vara en död björk.

*Martin Werner under exkursionen 2007.
- Foto: Boris Möllerström.*

Det riktiga intresset för lövskog tog fart i slutet av 1980-talet och självklart var Martin då en drivande kraft. Nu gällde det att få fram bra odlingsmaterial av hybridasp och klonförsök anlades som ligger till grund för dagens plantmaterial. Dessutom drev Martin på att fröplantager av lite mer ovanliga trädslag skulle etableras. Därför finns det idag fröplantager med ask, fågelbär, lind, lönn och rönn. Under den här perioden deltog Martin även i nationella utredningsarbeten om möjligheter för och behov av svensk lövvedsråvara.

Under 90-talet ledde Martin lövskogskogsprojektet "Förbättrat lövvedsutnyttjande för vidareförädling" där hela det sydsvenska skogsbruket var involverat samtidigt som han ledde Skogforsks lövskogskogsbruksprogram. Projektets mål var att presentera uthålliga skötselmetoder, verka för ökad förnygring av lövträd, medverka till en rationell hantering av sågtimmer samt sprida information och kunskap. Målen var stora och omfattande men resultat från projektet har hjälpt till att driva lövskogskogsbruket framåt.

Under senare år har Martin återknutit till verksamhet som han kom i kontakt med redan som student. Det gäller undersökningar om röjning och stamkvistning av lövträd, skötsel av våra ädla lövträd och skogens olika värden. Dessa arbeten

finns nu inkluderade i det kunskapssystem som finns på webben och kan hittas bl.a. på Skogforsks hemsida.

Även internationellt har Martin varit en uppskattad och respekterad kollega. Martin har deltagit i såväl regionala, nationella, nordiska som europeiska sammanhang, t.ex. Nordiska skogsbrukets frö- och plantråd och EU. Och sist men inte minst ... Martin har alltid varit en uppskattad föreläsare där humor och genuin kunskap blandats på ett personligt och underhållande sätt.

Den här kortfattade resumén visar att Martin är en mycket värdig mottagare av Ekfrämjandets rikspris.

Lars Rytter med kollegor, Skogforsk, Ekebo

Länspristagare

Ekfrämjandets ädellövskogspris år 2007 i Kalmar län

Till mottagare av Ekfrämjandets ädellövskogspris i Kalmar län år 2007 har styrelsen utsett Egil Freitag, Djursdala, Södra Vi.

Egil har under största delen av sin yrkesverksamma tid arbetat med lövträd.

Som anställd sågverksarbetare under lång tid hos Bröderna Anderssons Wernsträ AB lärde han sig hantverket från grunden.

Under åren 1999-2003, när Kährs var ägare, arbetade Egil i en rad olika befattningar.

När Kährs år 2003 ville sälja blev Egil delägare och VD för företaget.

Werner Träförädling AB är i dag ett av Sveriges största lövsågverk. Sågar ca 30 000 m³ med ambition att höja till

50 000 m³. Produktionen är i huvudsak inriktad på försågning och förädling av ek och björk, men även andra inhemska lövträdsdrag sågas.

Egil säger själv att målet är att krama ur värdet av varje stock genom att stycka upp den i "filéer" "kotletter" och "färs" och sen sälja rätt kvalitet till rätt kund och ändamål.

Som VD har Egil med stor energi och entusiasm arbetat för att förädla vårt inhemska lövvirke. Hans engagemang gäller allt från anskaffning av råvara till försågning och marknadsföring. Han har också startat och medverkat i olika projekt för att säkerställa råvarutillgång och marknadsföra lövvirke.

Genom detta engagerade arbete har Egil hittat många nya kunder och förbrukare både inom och utanför Sverige.

Egil Freitag får här Ekfrämjandets ädellövskogspris vid avslutningen av studiebesöket på hans företag Wernerträ i Södra Vi. - Foto: Ulf Olsson.

Hans arbete har gynnat svenskt lövskogsbruk genom ökad avsättning och högre värde på vårt sågbara lövvirke.

Egil Freitag är en värdig mottagare av Ekfrämjandets ädellövskogspris år 2007.

Fred Lönnberg

Ekfrämjandets ädellövskogspris år 2007 i Västra Götalands län

Till mottagare av Ekfrämjandets ädellövskogspris 2007 i Västra Götalands län har styrelsen utsett markägaren Keith C Olsson, Toarp 104, Gällstad.

Keith äger fastigheten Toarp 1:1, Åsundens församling i Ulricehamns kommun, belägen mellan Bystasjön och Sämsjön, "Åsundens lövträdsrike". Fastighetens areal uppgår till 226 ha varav 115 ha skog. Keith blev ägare till gården 2001. Gården är KRAV-godkänd när det gäller färuppfödning. Gårdens andra verksamhet är skogen. Förutsättningarna är mycket bra för lövskogsskötsel i allmänhet på fastigheten. Det är främst ask-, björk- och alskogsskötsel. Keith har insett potentialen i asken och har med entusiasm och målmedvetenhet skapat fina föryngringar, röjt och gallrat i befintliga bestånd. Genom olika metoder har Keith prövat sig fram genom exempelvis lokala askfrön och sått, grävt upp och flyttat stora plantor samt beställt extra stora plantor. På grund av hårt betetryck finns också ett antal hägn uppsatta. 2003 var Keiths fastighet delvis värd för en stor lövskogsexkursion som skogsstyrelsen i Västra Götalands län anordnade. Som kuriosa kan nämnas att Keith har planterat 22 olika lönnarter i sin "parkliknande" trädgård.

Keith Olssons stora engagemang och målmedvetenhet gör honom till en värdig mottagare av Ekfrämjandets ädellövskogspris 2007.

Skogsstyrelsens distrikt Sjuhärad